891.7908
М-727

Моя перша любовь.

Було то—дуже давно. Еще чоловѣкъ ходивъ съ книжками пôдъ пахою и учився греки та латины... Кажу „учився греки та латины“, но по правдѣ то я цѣлкомъ не учився тыхъ предметôвъ, бо мавъ такого доброго професора, котрый мене такъ сердечно любивъ, що всегда за дурно першу клясу дававъ. Но якъ було такъ було, досыть, що въ тыхъ „блаженныхъ“ часахъ я ѣду на село, на вакаціи, съ чотырема золотыми пасками на ковнѣри. Ѣду и гордо споглядаю довкола, отъ хоть бы и для того, що мундуръ у мене бувъ новый, пасованый, офицерскѝ штаны, высока шапка, но а пôдъ носомъ вусъ, невеличкій еще, але можно уже було съ близка его замѣтити, особенно тогды, якъ натерлося пôдъ носомъ шкôру—якою то чорною помадою...

Отже, якъ кажу, ѣду я на вакаціи... Ѣду въ рôдне село, хотя звычайно на вакаціи я ѣздивъ по зарôбкахъ... не до Прусъ, ани въ Америку, лишь по лекціяхъ. Послѣднѝ студентскѝ вакаціи однако, рѣшився я провести дома, въ роднôмъ селѣ. А знаете чому? Ось послухайте.

Мѣсяцъ передъ закôнченьемъ шкôльного року дôстаю я—листъ. А якій чудный листъ! Маленькій а пахучій—якъ цвѣтка на левадѣ. Отже знаете уже, що то бувъ листъ вôдъ дѣвчины.

Писала ось якъ: „Мое ты не знати що! Я проведу вакаціи въ твоемъ родимôмъ селѣ — сподѣюсь що и ты тамъ будешь! Па! Твоя Стефа.“ — Но и якъ я мôгъ не ѣхати въ свое родиме село? Пріѣхавъ.

Приходжу до хаты, витаюсь съ мамою и татомъ, сестрами, и кричу: ѣсти! Матѣнка приноситъ молоко студене зъ коморы, хлѣбъ, масло, я ѣмъ, ажь отгомонъ несеся по хатѣ...

— Та добрѣ сыну, жесъ прыѣховъ, — каже мати — пôдешь хиба съ коровами въ поле, бо мы и такъ грызлися, кто ихъ пожене пасти, бо я зо старымъ иду до сѣна, а Ганка и Марина гнесъ на панскôмъ...

Ага, ждѣтъ, ажь я вамъ буду коровы пасти. Минули вже тѝ часы, якъ я вамъ коровы пасъ. И не думайте собѣ о тôмъ... Я тутъ не по то пріѣхавъ, щобъ съ коровами ходити...

— О! пôздрыйся на него, запримѣчае батько, гетъ спаношився, та де бы вôнъ ту коровы пасъ, де. Пропало.

— Га, што-жъ робити А сама-мъ си завинила, бо не треба го было зъ дому въ свѣтъ давати — додае мати и бересь прятати зô стола.

Я тымчасомъ, ничъ не пытаю, лишь иду. Иду горѣ селомъ, пôдъ лѣсъ, где надъ зелеными берегами шумнои гôрскои рѣки, въ тихôмъ самотнôмъ домику, у своего дѣдуся, старого лѣсничого, перебувала она, моя Стефа. Каждого лѣта она тамъ пріѣздила. Я знавъ ю отъ кôлькохъ лѣтъ — припала була менѣ до серця, але я не мавъ николи вôдваги сказати ѣй: люблю тебе. Оферма зъ мене бувъ такій, що дальше годѣ. Симъ разомъ, идучи до неи, съ чотырома золотыми пасками на ковнѣри, я постановивъ собѣ за всяку цѣну вызнати ѣй цѣлу правду. Бо нибы, гадаю собѣ, по що буду вôдкладати, по яку мару, а нужъ навинеся якійсь другій и свисне менѣ зъ передъ носа дѣвчину и то дѣвчину якъ золото. Е, що тамъ золото. То не золото, а діаменты, а всѣ скарбы свѣта! Така то була та Стефа моя незабутна.

Съ трѣвогою входжу я на веранду, осѣнену дикимъ виноградôмъ и еще-мъ собѣ добре фри-

зуры не поправивъ, та до зеркальця не заглянувъ, якъ то я выглядаю, а тутъ отвираются двери и передо̂мною—моя Стеѳа.

— А!—крикнула она и зарумянившись трохи, подала менѣ руку...

Я забувъ языка въ ротѣ. Стояли мы побо̂чь себе мовчки; она зривала листки винограду и игралась ними, а я оперся о стовпъ и стою якъ ѳуяра. Але якось скоро мы розговорились.

— Добре, що вы прiйшли—заговорила она...

— Я самъ думаю, що добре...

— Бо, видите, родичѣвъ нема, выѣхали до мѣста, братья по̂йшли купатися, а я скучаю...

— А, то я не дамъ скучати...

— Знаете, ходѣмъ на прохо̂дъ.

— Добре, ходѣмъ.

Она взяла на свою ясну головку снѣжнобѣлый панама-капелюхъ, съ оксамитною встяжкою, а въ руки китицю цвѣто̂въ, зо̂рваныхъ на скорости въ огородци—и идемъ. Выйшли мы на цвѣтисте поле — балакаемъ весело, безжурно и упоенi щастьемъ, любовью и запахомъ польныхъ цвѣто̂въ, зайшли мы въ лѣсъ. Але не ишли мы глубоко, я боявся, щобъ не заблудити, щобъ не стягнути пото̂мъ по̂дозрѣнья на Стеѳу, що она нарочно зо̂ мною въ темно̂мъ лѣсѣ заблудила. Звычайно якъ оферма. Отже посѣдали мы на краечку лѣса и дальше балакаемъ про то и про се.

Она була бо̂льше свобо̂дна, не вязалась мною, а я зъ роду нездара— встыдався говорити свобо̂дно, встыдався еи, встыдався самъ себе. Ая, така уже моя натура. Тутъ въ душѣ и серцю ажь роится во̂дъ чувствъ — а языкъ во̂дмавляе послуху и ани рушь не хоче сказати хотьбы лишь тi два слова, якi я во̂дъ давна мавъ ѣй сказати... Бо, що правда, письменно, то я уже сотки разо̂въ повтарявъ: люблю тебе... Але устно, въ чотыри очи, сказати ѣй тi слова, то уже було понадъ силы...

Но, видите, она, бѣднятко, сама менѣ якось тутъ съ помочью прiйшла. Коли мы сѣли въ тѣни вонныхъ ялицъ — а передъ нами розлеглись чудни̂ поля съ филюючими колосами, и село украшене садами, и рѣка съ крышталевыми во-

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

дами—я ставъ высказовати свою радôсть изъ за того, що середъ такои красы природы приходится чоловѣкови хоть якійсь часъ бути и восхищатись симъ Божимъ свѣтомъ...

— Я также дуже щаслива нынѣ, замѣчае Стеѳа, и то тымъ бôльше, що я не сама тутъ, а при боцѣ того, котрый менѣ чогось дуже милый.

Я зъ радости не знавъ уже що казати... Чую лишь, лиця мои горятъ, а тутъ она пристально глядитъ въ мои очи — она, та незабутна Стеѳа, така якась чудо-дѣвчина, съ яснымъ личкомъ, голубыми якъ небо оченятами — и шепче: Ты менѣ чогось такъ милый, такъ дуже а дуже дорогій, що, я не знаю, чи моглабъ жити безъ тебе...

Зъ лѣса повѣяло холодомъ, она сталась тулити до мене... Оперла голову на мою грудь и дальше шепотомь говоритъ: Ты менѣ зъ мысли николи не сходишь, ты и въ снѣ менѣ являешься—тебе я люблю...

И скажѣтъ людоньки, чи я мôгъ на все то мовчати? Чи я мôгъ опертись покусѣ и камѣннымъ стовпомъ стояти (бо мы уже не сидѣли, а стояли), коло неи? Нѣ, бо хоть я зъ роду нездара и оѳерма, то въ подôбныхъ разахъ и я умѣю знайтись... Отже притиснувъ я свôй скарбъ до груди и ставъ цѣловати уста, очи еи — до безпамяти... до безумія. Но и не знаю, якъ довго бы я тѣ еи устонька и очи цѣловавъ — еслибъ чортъ но наднѣсъ еи— батька и старшого брата. Батько вернувъ зъ мѣста, братъ зъ купели, а що то бувъ вечеръ хорошій, выбрались на прохôдъ —но и, якъ грôмъ ясный зъ неба, станули менѣ надъ каркомъ...

Вмѣсто упасти батькови до нôгъ и просити о руку дочки и благословенье — я, звычайно оѳерма, а до того зловленый на горячôмъ учинку—стрôмголовъ полетѣвъ межи збôже—и тôлько мене видѣли.

И вôдъ того часу, я розôйшовся съ моею незабутною Стеѳою, не мавъ отваги показатися ѣй на очи, а не такъ ѣй, якъ еи родинѣ... Встыдався, дурный, не заглядавъ до свого села — и такъ наша любовь вôдтягнулась, гейбы забулась...

Та не забулась она... Бо я, хвилѣ тои первои любови всегда згадую яко блаженнѝ хвилѣ минувшого щастья, всегда тужу за ними и радъ бы, щобъ они еще хоть разъ вернулись, або хоть въ снѣ явились — тѝ чуднѝ и незабутнѝ хвилѣ! А могли бы и на явѣ вернутись, бо я, хоть старый уже—но еще неженатый, а она, моя незабутка Стефа, не знаю зъ якои причины, стала еманципанткою и—не хоче зновь вôддаватись.

гага.

Прійди до мене!

Прійди до мене — мнѣ такъ важко...
Тобѣ я скажу свои жали,
Свои безкрайныи печали,
Свою безмежну журбу-горе,
Любовь до тебе — моя зоре!
Прійди до мене — моя пташко!

Прійди така, яку бувало,
Колись тебе встрѣчавъ я радо...
Прійди, всмѣхнися такъ, отрадо,
Якъ то давнѣйше, тямишь раю?
Пôдъ темну нôчку — при ручаю...
Прійди ще разъ — якъ то бувало...

Сипява, 3. червня 1911.

Гр. Ганулякъ.

Ой кобы то...

Свѣтъ страхъ скоро поступае. Маемъ вже телеграфы безъ дроту, стрѣльный порохъ безъ дыму, можно ѣздити безъ коней, спѣвати безъ голосу (на грамофонахъ), лѣтати безъ крылъ, кобы такъ ще кто выдумавъ посагъ безъ жѣнки!

Щось трохи и по французки.

Кôньтрá вужерé амарí ялентре.
Вме невнó сѣмý хиé.
Идь тевчóр тывсѣ паны.
Амарí ялентрé—нагорѣ телье пасé.

Вѣютъ вѣтры.

Теперь въ свѣтѣ, слава Богу,
Гарно намъ живеся,
На розумную дорогу
Кождый попадеся,
Въ насъ теперь богато вченыхъ,
Де не глянь найдутся.
Но въ ихъ головахъ письменныхъ:
„Вѣютъ вѣтры, вѣютъ буйнѝ,
Ажь дерева гнутся“.

Батьки во всѣ свои свои лѣта
Гроши добуваютъ,
То, що працею нажито,
Дѣтямъ оставляютъ.
Дѣти станутъ пѝдростати,
До грошей пріймутся,
Та якъ почнутъ ихъ кидати—
„Вѣютъ вѣтры, вѣютъ буйнѝ,
Ажь дерева гнутся“.

Въ ранцѣ съ книжками дѣвчатка,
Въ школу поспѣшаютъ,
Чистенькѝ, якъ ангелятка,
Ще й свѣта не знаютъ.
Якъ тѝ милѝ ангелятка
Въ кутокъ заберутся,
Та якъ почнутъ розмавляти...
„Вѣютъ вѣтры, вѣютъ буйнѝ,
Ажь дерева гнутся“.

Була у насъ одна каса,
Мы гроши складали,
Пять рокѝвъ все держалася,
Мы й не провѣряли.

Ревизоръ одного часу,
(А ну-жъ — попадутся!)
Якъ заглянувъ въ тую касу...
„Вѣютъ вѣтры, вѣютъ буйнѝ,
Ажь дерева гнутся“.

По городѣ весь деночокъ,
Писаки вганяютъ,
По сто и по двѣста строчокъ,
Все въ газету пхаютъ.
Святу правду доказати,
Всѣ гуртомъ берутся;
Почнешь газеты читати...
„Вѣютъ вѣтры, вѣютъ буйнѝ,
Ажь дерева гнутся“.

Л. Луч кій.

Зачитаный политикъ.

Трагикомедія безъ словъ

въ III актахъ.

Актъ I: (Подаютъ вечеру).

Актъ II: **(Интересна статья).**

Актъ III: **(Тверда ковбаса)**

и трагичный конецъ.

ИЗЪ ТЕКИ ДЕКАДЕНТА.

Укравъ Гр. Гр. Г-кô.

Иду самотно... Свѣтитъ сонце...
Синѣе даль—ахъ даль...
Тебе ми жаль, ахъ жаль
Иду самотно, свѣтитъ сонце...

Часомъ почýю я твôй голосъ,
За серце тисне бôль...
Середъ зеленыхъ пôль
Хилится д' землѣ жовтый колосъ.

Трава колышесь на левадѣ,
Корова рычитъ: „му!“
А я не маю сну...
Трава колышесь на левадѣ.

Потôкъ шепоче щось съ тихонька,
Хоть вкрывъ го зимный лѣдъ,
Хоть вяне польный цвѣтъ,
Потôкъ шепоче щось съ тихонька.

Несутся хмары—чорнî хмары,
И громы страшно бютъ.
Слезы мои ся льютъ...
Несутся хмары, чорнî хмары.

Иду самотно—сіяе сонце,
Синѣе даль, ахъ даль...
Тебе ми жаль—ахъ жаль!
Иду самотно, свѣтитъ сонце...

Львôвъ, 19/VI 1911.

Не дався.

— Ты идешь, мужу любенькій, на прохôдъ?

— Иду, ходи и ты!

— Та, видишь, ты убрався въ нове убранье, а мôй немодный капелюхъ буде тебе лишь компромитовати.

— Но то я вôзьму старе убранье и пôдемъ на прохôдъ.

П. Р.

Въ гостинници.

Зайшовъ мужикъ въ гостинницю
Переночувати,
И казавъ собѣ скромненьку
Вечеру подати.
На вечеру принесено
Горячой гербаты,
Мужикъ сѣвъ, перекрестився
Та ставъ вечеряти.
По вечери, якъ звычайно,
Зновь перекрестився,
Заплативъ и до спочинку
Ити приладився.
Ажь наразъ го якійсь панокъ
Задержавъ, пытае:
—„Чи въ васъ ще той старой моды
Каждый ся тримае?“
„Якой моды?“—пыта мужикъ—
Не зрозумѣвъ того—
„А то той,—каже панокъ—
Що молитесь много!“
—„А вы пане не молитесь?“
—„О я не молюся!“
„А то чому?“—„Бо я новой—
Вже моды держуся!“
Мужикъ зъ того розговору
Ставъ и задумався,
А нарештѣ на отходѣ
Ось такъ обозвався:
„У насъ также—славный пане
Есть та мода нынѣ,
Бо у мене сеи моды
Тримаются свинѣ!“

Сильвестръ М. Калинецъ.

У лѣкаря.

— Що съ вами?—пытае лѣкарь хорого.
— Съ жолудкомъ бѣда.
— Апетитъ маете?
— Не маю.
— А якій вашій мѣсячній доходы?
— Сорокъ золотыхъ на мѣсяцъ.
— Но то вы щасливій, если не маете апетиту. Бо що бы вы собѣ за раду дали при нынѣшнôй дороговизнѣ, еслибъ у васъ бувъ апетитъ.

Спрытный.

Дѣдъ: Перепрашаю, ласкава особо, чи вы случайно не згубили мошонки съ грôшми?

Прохожій (*оглянувши мошонку*): Нѣ, маю при собѣ.

Дѣдъ: То може бы я мôгъ просити о милостыню?

Вже о третôмъ думае.

— Ты Оксано трохи не ладно зробила. Еще нема пôвъ року, якъ твôй мужъ умеръ, а ты собѣ уже другого найшла.

— Но то на другій разъ я уже буду ждати цѣлый рôкъ..

ЗОЛОТЙ ЗЕРНА.

Умнй люди учатся для того, щобы щось знати, ничтожнй для того, щобы ихъ люди знали.

Люби и своихъ вороговъ— и не буде у тебе ворога.

Неукъ не такій ще страшный, якъ ложно выученый чоловѣкъ. Отъ ложнои бо науки походитъ всяке зло на свѣтѣ.

Въ редакціи.

— Скажѣтъ, для чого вы властиво пишете стихи?

— Я бы хотѣвъ, г. редакторъ, видѣти мое имя напечатанымъ.

— Та на що ажь тôлько короводôвъ? Ось замовили-бъ вы собѣ визитнй карточки и безъ великихъ заходôвъ осягнулибъ свою цѣль...

* * *

Идеалистъ: Бренькôтъ грошей то щось таке немиле...

Матеріалистъ: Особенно если роздаеся въ чужôй кишени.

Дивнѝ дива.

Якъ то дивно устроеный чоловѣкъ! Ноги промочишь — горло болитъ, а промочишь горло, то ноги перестаютъ служити.

Задоволивъ его.

Шефъ: Вы всегда спôзняетесь; о пôвъ годины пôзнѣйше приходите.

Урядникъ: Но за то вечеромъ о пôвъ годины скорше выходжу...

Шефъ: Ага, но то даруйте...

ВЪ ГИМНАЗІИ.

Учитель: Глупенко! Скажи въ другôй особѣ: „мы маемъ ягоду“.

Ученикъ: То буде: „мы маемъ вы-году“.

* * *

Студентъ (*при испытѣ*): Чортъ знае, що за спрытъ у тыхъ професорôвъ. Очевидно они читаютъ людскй мысли, бо мене якъ разъ то пытаютъ, чого я не знаю.

Двѣ кумы.

Кôлько дѣтей у васъ кумо?
Друга поспытала,
На то перва, другой кумѣ
Журливо сказала:

— Ой тй дѣти! Вытримати
Вже съ ними не могу,
Було десять,—а шѣсть уже
Вмерло, слава Богу!

Сильвестръ М. Калинецъ.

Тостъ.

Свадебный обѣдъ зближаеся до кôнця. Новобранцѣ хотятъ ставати отъ стола. Одинъ зъ гостей встае и, ударяючи ножемъ о шклянку, ситъ о слово. Все утихае.

„Мои панове и панѣ!“— начинае бесѣдникъ. „Мы були ось на великôмъ торжествѣ. Два молодй житья злучились нерозрывными узами, щобы нести разомъ горе и радôсть сего свѣта. Для того, мои панство, я предлагаю всѣмъ вамъ встати, пôднести стаканы и... поглянути, чи не сѣвъ кто зъ васъ на мôй новый цилиндеръ, котрый я положивъ на одно зъ тыхъ крѣселъ.“

Практична сваха.

— Алежъ бо, серденько, найшла я тобѣ жениха, пальцѣ будешь облизовати! И богатый и милый.

— А старый?

— Такъ, голубко, старый, що еще два разы успѣешь замужъ выйти.

Дурне пытанье.

— А тебе кто такъ подрапавъ по лици?

— А ты може не женатый?

— Та женатый...

— Но то пощо ставишь такѝ дурнѝ пытанья?

Якъ ôнъ оженився.

(Гумореска.)

Мôй старый другъ Иванъ Степановичъ щось двайцять лѣтъ глядавъ жены и ніякимъ чудомъ не мôгъ оженитись. Знаете, не разъ люди просто удивлялись тому, що ôнъ, яко хорошій и жвавый хлопецъ, не мôгъ нигде найти вѣрнои своему серцю подруги. Но тутъ не було чому удивлятись, бо Иванъ Степановичъ не лѣтавъ такъ дуже низко, якъ бы то кому выдавалось. Правду сказавши, ôнъ и высоко не лѣтавъ, бо не пхався ни до князей, ни до графôвъ, однако глядавъ собѣ такои жены, якои нигде не було... Ôнъ хотѣвъ, щобы его жена була передовсѣмъ дуже хороша, а потôмъ, щобы мала троха грошей, щобы була музыкальна, учена и до того всего мала еще добре сердце. А такои, якъ вы сами добрѝ людоньки мусите признати, сегодня зô свѣчкою въ руцѣ не найде. Така исторія була и съ Иваномъ Степановичемъ. Разъ найшовъ ôнъ хорошу дѣвчину, гейбы то ясне сонѣчко; а при тôмъ була и музыкальна и мала трохи грошей, но говорили люди, що она не мае доброго серця, що то злослива баба, отже Иванъ Степановичъ пôйшовъ собѣ глядати другои. Довго не глядавъ, сейчасъ навинулась, но сновь не така була, якъ ôнъ собѣ желавъ. И гроши у неи були и добре

серце, и хорошо спѣзала; но не було у неи красы. И хотя впрочѣмъ она тому не була винна, Иванъ Степановичъ не хотѣвъ съ нею женитись. Найшовъ собѣ трету. У тои були всѣ условія потребнѣ до замужія и то кажу всѣ а всѣ, лишь однихъ грошей недоставало. Иванъ Степановичъ просивъ уже о еи руку, бо бувъ переконаный, що отецъ еи не пожалуе для своеи одиначки гроша. Тымчасомъ сталось иначе. Коли именно отецъ дѣвчины згодився на подружье еи съ Иваномъ Степановичемъ, сей послѣдній пытаеся: Но, а кôлькожь я дôстану ôтъ васъ грошей, въ видѣ приданого?—На то отецъ дѣвчины зморщивъ брови и каже поважно: Мôй дорогій добродѣю! Грошей вамъ не дамъ, бо не маю, но за то дамъ вамъ мое батькôвске благословенье!—Иванъ Степановичъ покрутивъ головою, взявъ шапку пôдъ паху, уклонився гречно и— пôйшовъ глядати собѣ новои подруги.

И зновь не довго глядавъ, однако та нова не мала музыкального чувства ни за крейцаръ. А Иванъ Степановичъ бувъ дуже музыкальный. Коли отже разъ попросивъ свою четверту любку, щобы що-то заспѣвала, и коли та по довгихъ короводахъ затягнула своимъ милесенькимъ голосочкомъ: „Болитъ мене головонька“, то Иванъ Степановичъ, насунувши шапку на уха, чмихнувъ такъ изъ хаты, що та четверта любка, навѣть не мала часу звернути уваги, коли ôнъ то здѣлавъ.

Потôмъ приключенью ходивъ собѣ Иванъ Степановичъ щось два лѣта и не мавъ нигде ôтваги старатися о дѣвчину, бо каждôй чогось то недоставало. Я, бувало, дораджую ему: чоловѣче, та колижь ты оженишься? Таже, ты уже старѣешься и лысѣешь, отже спѣшись доки часъ, доки еще дѣвчата на тебе увагу звертаютъ, бо еще рôкъ-два, то ніяка и не посмотритъ на тебе! — Но Иванъ Степановичъ лишь злився на мене, що я на его лысину звертаю увагу и таки не спѣшився съ женитьбою.

Разъ однако пôйшовъ ôнъ собѣ на якійсь баль. Тамъ впала ему въ око хорошенька дѣвчина, а якъ довѣдався ôнъ пôзднѣйше, то она

була и богата, и музыкальна, и добре серце у неи було, словомъ, була то ангелъ-дѣвчина. Иванъ Степановичъ не мôгъ ни ѣсти, ни спати, бо днями и ночами думавъ о однôй Марійцѣ— такъ було на имя тôй новôй его дѣвчинѣ. А все складалось якъ найлучше и уже мало прійти до весѣлья, якъ наразъ що то еи батькови стрѣлило до головы и говоритъ до Ивана Степановича: Чуете добродѣю! Я скажу вамъ правду, я, знаете, люблю васъ и моя стара васъ любитъ, и дочка также, однако не желаемъ собѣ мати васъ за зятья, бо мы чулиôтъ людей, що изъ васъ не буде хорошій мужъ для нашои дочки.

Иванъ Степановичъ, учувши таку ôтправу, со слезами въ очахъ прійшовъ до своеи комнаты и проклинаючи весь свѣтъ, постановивъ собѣ уже нигде не глядати жѣнки. И таки уже и не глядавъ.

Случайно однако довѣдався ôнъ, що причиною того послѣдного нещастья, яке выдерло ему зъ рукъ незабвенну Марійку, була одна еманципантка. Ага, правда, вы може не всѣ знаете, що то суть тѝ еманципантки, отже я вамъ сейчасъ поясню. Еманципанткою именуе себе звычайно така женщина, котра довгій часъ выглядала на мужа, но не дôждавшись его и стративши уже всяку надѣю на замужье, глядае собѣ другого куска хлѣба, принимаесь за яку то серіозну роботу, добиваесь „рôвноуправненья съ мужчинами“, а при тôмъ выступае всюда, яко завзятый ворогъ мужчинъ и агитуе межи своими подругами за тымъ, щобы всѣ женщины устроили стрейкъ и не выходили замужъ за тыхъ ненавистныхъ имъ мужчинъ. Правда, може суть еще и другѝ еманципантки, котрѝ маютъ троха идейнѣйшѝ погляды и стремленья, однако я о тыхъ не говорю. Тѝ еманципантки суть якъ видите дуже спрытнѝ. Кажда дѣвчина дуже стыдаеся, если приходится ей, якъ то кажутъ, „дѣвкою“ посивѣти“. Такъ само и тымъ еманципанткамъ стыдно, що не удалось имъ звычайнымъ путемъ зловити мужа, для того они своимъ поступованьемъ будто хотятъ кождому сказати: „Та диви. я прецѣнь сама не хотѣла выйти замужъ, бо я

ненавижу той поганый мужескій родъ“.— Однако все то не стоитъ на перешкодѣ тымъ „ворогамъ“ мужеского рода, тайкомъ полювати на мужа. Но все то лишѣмъ на разѣ въ сторонѣ.

Така то видите еманципантка розбила и щастье Ивана Степановича. Була то собѣ стара, може 35 лѣтна дѣвиця, котрои природа не обдарила ни красою, ни ніякими другими свойствами и для того то бѣднятко не могло ніякого хлопця зловити собѣ на мужа. И коли стратила уже всяку надѣю на замужье, почала выступати всюда яко нечуваный ворогъ того проклятого мужеского рода, а завидуючи при тôмъ каждôй дѣвчинѣ, выходящôй замужъ, она старалася всѣмъ молодымъ залюбленымъ дѣвчатамъ шкодити. Такъ и мôй другъ Иванъ Степановичъ павъ жертвою еи честнои роботы. Гдесь бѣда, (на имя ей було Оксана, а на прôзвище Заграйко) довѣдалась о тôмъ, що Иванъ Степановичъ любився давнѣйше въ другихъ дѣвчатахъ — и давай тымъ воювати и доносити тайкомъ Марійцѣ, тôй пятôй любцѣ Ивана Степановича, що ôнъ великій гультай и т. д.— и та еи робота ôтнесла той успѣхъ, що родичи Марійки показали Ивану Степановичу двери.

Довѣдавшись о тôмъ всѣмъ, Иванъ Степановичъ страшно зненавидѣвъ Оксану Заграйко, котра выступала, розумѣеся, также всюда яко ворогъ мужчинъ и голосила, що она николи въ свѣтѣ не выйшла бы за-мужъ. Коли отже Иванъ Степановичъ довѣдався, що то она розбила его щастье, то зъ ненависти не мôгъ навѣть на ню смотрѣти. Розумѣеся, що она ôтплачовалась ему рôвною мѣркою и ôтъ того часу обое стали непримиримыми ворогами. И ôтъ поры того тяжкого удару то таки направду ôтôйшла Ивана Степановича уже охота глядати бôльше за жѣнкою. Разъ лишь случайно впала ему въ око ничого собѣ дѣвчина, но довѣдавшись, що ôнъ зъ иннои партіи, а она була зъ иннои, отже зновь не прійшло до ничого. Бо то часомъ, уважаете, суть и такѝ дѣвчата, котрѝ уважаютъ и на политичнѝ переконанья женихôвъ, але такихъ-то на свѣтѣ страхъ мало. Но нещасный Иванъ Степановичъ и на таку попавъ. Коли отже бѣдачи-

ско видѣвъ, що съ тою женитьбою не дôйде до ладу—наплювавъ на все и живъ собѣ яко старый „холостякъ“, самъ одиноко. И хотя не разъ скучно ему було, однако тѝ скучнѝ хвилѣ старався ôнъ розганяти, або розрывками въ веселыхъ кружкахъ своихъ знакомыхъ, або читаньемъ книжокъ, а часто якъ прійшла фантазія, то писавъ навѣть стихи и присвячовавъ ихъ своей незабутнôй Марійцѣ. Часто зновь любивъ брати за скрипку и выграваючи на ней мельодійно, спѣвавъ собѣ звычайно:

Заграй мнѣ цыгане старый, заграй — якъ я гадаю,

И грошей дамъ и вина дамъ и всего, що лишь маю...

И такъ минали дни за днями, лѣта за лѣтами. Съ часомъ однако почало ему бути чимъ разъ гôрше. Бувало, нападала его, яка то мелянхолія, чорнѝ думы не давали ему спокою, а часто, такѝ жалѣ огортали его душу, що Иванъ Степановичъ, сѣвши где то на самотѣ — плакавъ якъ мала дитина. Часто зновь гостецъ доскулювавъ ему, перекидаючись зъ клубôвъ въ колѣна, зъ колѣнъ за лопатки—и така бѣда. Знакомѝ радили ему, що зъ тои хоробы може вылѣчити его лишь женитьба. Зновь та нещасна женитьба! Рада въ раду, намовили люди Ивана Степановича еще разъ попробовати—щастья. Но якъ? Теперь, ôнъ уже старый, отже дѣло женитьбы не пôйде такъ легко. И зновь журба, зновь клопоты.

Разъ жалуеся ôнъ передôмною на тѝ свои клопоты, а менѣ тогда, случайно мелькнула въ головѣ щаслива мысль.

— Знаешь ты що, — кажу я до него, — посмотри но часомъ въ газету, межи инсераты, може тамъ объявляе яка то молодиця свою охоту выйти за-мужъ, отже можешь зголоситися до неи, може якъ разъ сею дорогою найдешь свое щастье.

— Ивану Степановичу подобалась моя рада. Ôнъ бувъ пôдписчикомъ „Газеты для всѣхъ“. Взявъ отже послѣднѝ нумера тои газеты, переглядае инсераты — смотритъ, — есть славити Господа! „Женщина въ середнôмъ вѣцѣ, желала бы

познакомитись съ мужчиною— въ цѣляхъ супружескихъ. Близшій информаціи удѣлитъ редакція". Урадованный Иванъ Степановичъ спрятавъ газету въ кишеню, накинувъ на плечи сурдутъ и иде въ редакцію.

Приходитъ въ перву комнату, не застае никого. Оглянувся, отсапнувъ собѣ и хоче ити дальше, но серце въ немъ затрѣпоталось, гейбы схвачена на силку птиця, якійсь лякъ огорнувъ его, но якось застукавъ легко въ другу комнату. Никто не отзываесь. Иванъ Степановичъ отхиливъ тихо двери: — Чи можно?

Никто не почувъ его голосу. Войшовъ отже въ комнату, станувъ при дверехъ и жде, а тутъ никто на него и уваги не звертае. Доокола сидятъ редакторы и пишутъ ажь пера трѣщатъ и ни одинъ зъ нихъ навѣтъ окомъ не кине на Ивана Степановича. — Цѣкавій люди тій редакторы — думае собѣ Иванъ Степановичъ, — навѣть не поглянутъ, кто до нихъ приходитъ. Отъ часу до часу тотъ або другій пристане на хвильку, погладитъ рукою свою чуприну, потягне цигара, яке тлѣе передъ нимъ на попельничцѣ, потомъ дзьобне перомъ въ каламарь, а часто и поза каламарь — и пише завзято дальше.

— Гмъ, клопотъ, бормоче собѣ подъ носомъ Иванъ Степановичъ. Не мавъ отваги приступити до котрого нибудь зъ редакторовъ и сказати ему, за чимъ приходитъ, бо просто троха ему стыдно було. Кашлянувъ голоснѣйше разъ, потомъ другій разъ и вконци одинъ, молоденькій, чорнявый редакторъ встае, подходитъ до Ивана Степановича и пытаеся, чимъ може ему служити. Иванъ Степановичъ оглянувся, чи кто не слухае его бесѣды и придавленымъ голосомъ каже: Я... въ справѣ того объявленья въ вашой газетѣ... що то одна женщина глядае собѣ мужа...

— А, то вы певно кандидатъ, говоривъ редакторъ, — прошу дуже, тамъ скажутъ вамъ въ другой комнатѣ.... И попровадивъ его въ администрацію. Иванъ Степановичъ червоный якъ буракъ, стоитъ передъ бюркомъ администратора и жде на адресу невѣсты, котра мае стати его женою. Ось есть адреса: „Надѣя, poste restante въ

мѣстци". Спрятавъ Иванъ Степановичъ ту адресу въ кишеню и стрѣлою выбѣгъ зъ редакціи. Прійшовъ до хаты взявъ въ руки перо и пише. Що писавъ, точно сего не знаю, досыть, що за два дни дôставъ ôтповѣдь. Та его „Надѣя", писала ему, щобы въ недѣлю вечеромъ, о 7 годинѣ ôнъ выйшовъ на Замкову гору (все то дѣялося во Львовѣ), а она тамъ буде на него ждати, отже условятся, обое що-до евентуального подружья.

Въ означену недѣлю Иванъ Степановичъ ôтъ рана стоявъ передъ зеркаломъ и чернивъ собѣ уса, причѣсовавъ рештки своего волосья на всѣ способы, щобы прикрыли якось лысину и, выгладивши себе якъ слѣдъ, выбрався вечеромъ на Замкову гору.

Иде и що крокъ то пристае, бо теперь ему уже не такъ легко лѣзти пôдъ гору... Уже 40 минуло, то не то що 20, коли то ôнъ якъ воробецъ скакавъ по горахъ и вертепахъ и не чувъ ніякого змученья. Но конецъ кôнцемъ выдрапався на гору и жде тамъ на означенôмъ мѣстци, бо еи еще не було. Но довго не ждавъ. Еще не успѣвъ добре ôтсапнути, якъ передъ нимъ станула — знаете кто? — Оксана Заграйко!

Въ первôй минутѣ обое занѣмѣли. Потôмъ ôнъ, думаючи, чи то она лишь случайно тутъ не заблукалась, пытаеся еи: Чи то вы объявляли себе въ „Газетѣ для всѣхъ"?

— Та я, однако я — скорше бы смерти сподѣвалась, якъ васъ...

Иванъ Степановичъ не мôгъ до слова прійти... а Оксана продовжала дальше:

— Однако, если насъ сама судьба лучитъ, и если вы бы схотѣли менѣ простити то, що я колись була вашимъ ворогомъ, то я успѣла бы еще вамъ ôтвдячитись...

И пôднесла до очей хустину и почала удавати, що будьто плаче. А Ивану Степановичу розплываесь серце зъ жалю и начинае потѣшати бѣдну Оксану и успокоюе ю, а она чимъ разъ ревнѣйше плаче... Иванъ Степановичъ пригортае ю наконецъ до серденька и Оксана поволи при-

ходитъ до себе, утихомиряесь и обое уже, взявшись пôдъ руки, сходятъ поволи до мѣста.

И знаете, що наконецъ сталось съ Иваномъ Степановичемъ?

Оженився съ Оксаною.

И якъ они сегодня жіютъ то не знаю, бо ôтъ часу, якъ ôнъ оженився, мы оба дуже рѣдко встрѣчаемся, а если где случайно зôйдемся, то Иванъ Степановичъ навѣть не хоче зô мною говорити.

— Спѣшусь — каже — бо тамъ стара гдесь уже негодуе, що мене такъ довго нема дома.

И махнувши менѣ байдужно рукою на прощанье, бѣжитъ якъ якій молодецъ... до своеи Оксаны. Но, чи его жене тамъ любовь до тои Оксаны, чи може страхъ передъ еи — коцюбою, того я уже не знаю.

Гр. Ганулякъ.

Не любитъ театру.

— Отже вы сусѣдо не любите театру?

— Та идѣтъ, на що менѣ театръ! Я вамъ дома такій театръ неразъ устрою, що збѣгаются толпы людей—и слухаютъ...

Осѣннѝ думы

отъ Шмулька Менкеса.

Вже зъ сосны лишча гетъ упавъ
И песъ вже не пасе ша,
А красный лѣто дешъ пропавъ,
На той рôкъ не вернеша.

До теплый краѣвъ полетѣвъ
Вшѣхъ крукôвъ и вороны,
Давно цыбулѣ вже вôдцвивъ,
И редькôвъ пôвъ загоны.

На небѣ хмары якъ той дымъ
Вôдъ коминъ розстеливъ ша,
А сонцю той, що лѣтомъ грѣвъ,
Пропавъ дешъ, загубивъ ша.

Якъ бы помыи зъ цебрикъ — дощъ
Иде собѣ тай роситъ,
И квашутъ всѣ капусту, борщъ,
А вѣтеръ щосъ голоситъ.

На деревляный кôнь зъ патыкъ
Вшѣхъ бабы роблятъ клаки,
Потôмъ продаютъ въ ярмарикъ,
Бо то вже звычай таке.

Зима-зима! вшѣхъ кажутъ такъ.
Менѣ ажь страшно въ пяте,
Буде червоне — нôсъ гей ракъ —
Не выйде Сальчи зъ хаты.

А я такъ люблю ему страхъ,
Той коса еи чорне,
Бо оно менѣ часомъ, (ахъ!)
До своя грудь пригорне.

Якъ тôлько вспôмну я той часъ,
Той файный часъ вешняне,
То най то вожме заразъ фрасъ!
Такій ми жаль — мôй пане!

Неразъ, якъ шабисъ ша скôнчитъ
И тôлько кивну зъ пальча,
Якъ заяцъ—заразъ прилетитъ
До мене любый Сальча.

Ой вей гевалтъ! Салюнье мôй,
Днесь серце вже не скаче,
Диви на Шмилько бѣдный твôй,
Вно днеськи, то лишь плаче.

Пташокъ шпѣвати — переставъ.
Теперь лишь песъ забреше,
Бодай до гицель вôнъ пропавъ,
Най дѣдьки ему чеше!

Менѣ вôнъ халатъ роздеръ вшой,
Паскудне песъ, кудлате,
На що ему тримае гой,
При свое хлопске хате?

Зъ велике страхъ, я бувъ бы вмеръ,
А Сальче мôй кохане,
Зъ хаты не выйде вже теперь
Боится песъ погане!

. . . . . .

Зъ жалю чѣле я не здорове,
А серцю кѣже все: ай вай! —
Де тоте часъ мое любови
Де ты вешняне мѣсяцъ май?...

Лопушна, 20/IX 1910.

Θеодоръ Л. Гриневичъ.

Мысли.

Не той убогій, кто мало мае, но той кто богато жадае.

Мужчины зôбранѝ разомъ — слухаютъ себе взаимно; женщины приглядаются одна другôй.

Шинкарь пьяницю любитъ, а дочки за него не отдасть.

До дому широкѝ ворота— а зъ дому вузкѝ.

Иди скоро — бѣду доженешь; иди поволи — бѣда тебе дожене. Чи сякъ — чи такъ — передъ бѣдою не втечешь.

Лучше мати умного ворога—я дурного пріятеля.

Выговорилась...

— Знаешь моя дорогенька, ты маешь въ собѣ щось такого, чого у другихъ годѣ досмотрѣтись...

— Ага, ты маешь на гадцѣ мои гроши... Но кобы ты знавъ, кôлько то ночей я не доспала, закимъ зложила сей капиталъ!..

При асентирунку.

— Чи долягае тобѣ що?

— Я дуже тяжко говорю.

— Е, то ничо не шкодитъ. При войску не треба говорити лишь слухати...

НОВА МОДА.

— А, добрый день... куда-жъ добродѣйка такъ идутъ?
— Та глядаю нового помешканья.
— А старе хиба не добре?
— За тѣсне; купиламъ вчера капелюхъ и ніякимъ чудомъ не хоче влѣзти до дверей...

Горе поета.

Люде добрі! Пожалѣйте
Бѣдолашного поета,
Що ôтъ горя, ôтъ наруги —
За слѣзми не бачитъ свѣта.
Роскажу вамъ все! Учора
Я зайшовъ собѣ въ крамничку,
Щобъ на вечѣръ запастися,
Лоеву купити свѣчку.

И гидкій, поганый крамарь
(Чи бува що въ свѣтѣ гôрше?)
Загорнувъ менѣ ту свѣчку
У мои чудовѣ вѣрши!

Ôтъ зневаги, ôтъ досады,
Не заснувъ я цѣлу нôчку:
Боже! У мою поему
Лоеву вгорнули свѣчку!

Ту поему, вѣршъ по вѣршу
Я складавъ старанно, пильно,
Перечислювавъ трохеи
Розмѣрявъ ихъ такъ прихильно;
Роскудочивши волосье,
Не одну писавъ я нôчку
И въ чудовую поему
Лоеву вгорнули свѣчку!

Я, скôнчивши ту поему,
Самъ ôтнѣсъ еи въ цензуру,
Самъ продавъ еи въ книгарню,
Самъ продержавъ коректуру.
Выдавецъ менѣ за неи
По грошеви давъ за стрôчку,
И въ такій утвôръ коштовный
Лоеву вгорнули свѣчку!

Нѣ, не хочу бôльшъ терпѣти —
На земли неправды злои,
Най же смерть мене сховае
Отъ наруги нависнои!
Напишу останнѝ вѣрши,
Та тодѣ изъ мосту въ рѣчку.
Якъ? въ мои чудовѝ творы
Лоеву вгорнули свѣчку!

Напишу я въ заповѣтѣ:
Най сховаютъ мене въ полѣ,
Най высокій крестъ поставлятъ,
Щобъ виднѣвсь на всѣмъ роздолѣ.
На крестѣ-жъ, на вѣчный споминъ,
Мѣдну най прибьютъ табличку
И напишутъ: „Въ его творы
Лоеву вгорнули свѣчку!“

В. С—о.

Два языки.

— Чи то правда, г-нъ професоръ, що вы даете собѣ раду съ всѣми новѣйшими языками?

— Такъ—кромѣ двохъ!

— А котрй-жъ то языки дѣлаютъ вамъ найбôльшу трудноôсть?

— Языкъ моеи жены и еи матери.

Цѣкава.

— Чи ты дуже мудрый соколе?

— Но такъ дуже нѣ... а для чого пытаешься?

— Бо мама казала, що ты за мудрый, абы зô мною женитись.

Монологъ рекрута.

Рекрутъ ду войска якъ нарукуе, ѳайный мужъ зъ него выраста... Кужда дѣвчина съ нимъ романсуе, тай ѳестъ шпасуе—и баста.

А якъ ѳрайтромъ вже зôстане — глова на бокъ — плечи въ тылъ, бо панъ ѳрайтеръ вже, моспане, не е то, що перше былъ. Бо якъ я е —пшиложоны, — шукамъ гольки зъ енчи строны. Для вшицькего тра мьець гловы, то инакше не штимуе. Пошукамъ си покоіовы, шо „штаеръ-польки“ танцюе.

Якъ капральомъ я зôстану, то вже инша пулитика. Втеды ѳрайтеръ, триста матѣръ, водъ капраля то ѳестъ змыка. Втеды я пошукамъ собѣ—покуіовы зъ трактыерни, и неразъ си шпасу зроби, якъ съневъ пôйду до цукерни. Тамъ скажу даць гальбу пива и гарбату съ дронгалями, а цивиль ся въ вôкно дивитъ, ща панъ капраль зô штернами, сидитъ съ голько и ѳлядруе и дронгальки воблизуе. Штерны не е багателя, штерна въ воську много значитъ, голька не хце и дивитись, поки штерны не зобачитъ.

А якъ я стану ѳиреромъ — зафасую штернôвъ три! Фиръ сьи рувна офицырамъ, чако съ бортомъ, портупы. Три шустки на дзень ѳасуе и пуцера такожъ ма, якъ концилярь розказуе, кригсартикулъ у всѣмъ зна. Той вже енчу ѳрайлю мае, шмаранчами цѣла тхне, и французкій языкъ знае— хресто-святый — правда е! Мае копѳгутъ, шкрембулета, ѳеркляйдунокъ зъ заду ма, а гуляе якъ прокльета— штаеръ-польки, козака. Бо и панъ фиръ то не шпасъ—никто му не зрувна зъ васъ. Въ него ѳайка зъ васеръ-люльку, а цыбухъ то зъ вайксу е, нимъ то що день — лупу-цупу—якъ собакъ рекрутôвъ бье!

О фелебрѣ нема мовы, то ти школярь, айне копфъ, то е панъ барзъ гоноровы, а на мантли екстра кнопфъ. По нѣмецки дихтигъ знае, а рапорты то такъ здае: Геръ капитанъ ихъ мельде, що у нашôй касерне — гатъ воробецъ гнѣздо гемахтъ; ихъ бинъ гекоменъ, патычка геноменъ и до гнѣзда штуръ-штуръ, а воробецъ фуръ-фуръ!

Такъ то въ войску. Тамъ то рай!—Ано Мошку—ще разъ дай—по кватирцѣ;—фрайтеръ пье—бо ôнъ на то фрайтеръ е!

И. Г.

Поезія XX вѣку.

Про запашнѝ квѣтки,
Про зеленѝ садки,
Мы въ двадцятôмъ вѣцѣ не спѣваемъ.
И марудниѝ книжки,
Де лишь вѣршѣ тяжкѝ,
Изъ призирствомъ та съ смѣхомъ минаемъ.
Справдѣ: думку ясну
На щось въ ритму тѣсну
Замыкають навмысно, мовъ въ путы,
Коли легше менѣ
Зрозумѣти ей
Цѣлкомъ вôльну, безъ ритмъ, незакуту.
Соловейко въ гаю,
Що всю нôчь, у маю,
Безъ упину дурный галасае, —
Лютый ворогъ то мôй,—
Его спѣвъ „чарôвный“
Сонъ солодкій менѣ отбирае.
И той мѣсяця свѣтъ,
Що зъ дитячихъ ще лѣтъ
У вôкно лѣзъ и слѣпивъ намъ очи, —
Мы поетамъ дамо,
А собѣ утнемо
Лѣхтарѣ електричнѝ для ночи! —

В. Дом...

Щасливый.

— Но якъ же — чи чуешься щасливымъ въ супружескôмъ станѣ?

— Дуже! Щаслившимъ мôгъ бымъ хиба бути въ станѣ кавалерскôмъ...

Перешкода.

— Чоловѣче! що люди не говорятъ о тобѣ. Страхъ!

— Що-жъ такого?

— Кажутъ, що Зарицкій ударивъ тя въ лице на публичнôмъ мѣстци.

— Та такъ.

— А ты що на то?

— Я бувъ бы муôтдавъ, кобы не перешкода.

— Якажъ то перешкода?

— Ано та, що коли я пôдносивъ руку, щобъ ôтдати, а ônъ мене тымчасомъ другій разъ...

И то правда.

— Чи есть на свѣтѣ що гôршого ôтъ супружества безъ любови?

— О есть!

— А щожъ такого?

— Супружество безъ грошей.

ПÔДСЛУХАНЕ.

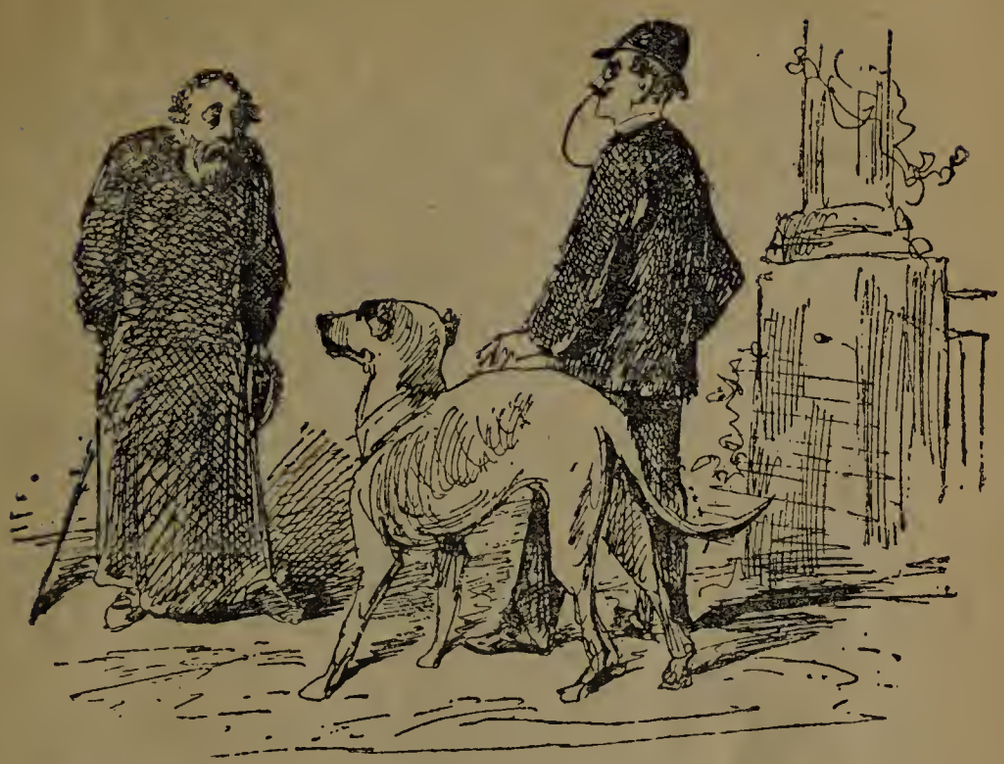

— Жиде, ты видѣвъ Парижъ?
— Нѣ, прошу ясне панъ.
— А Вѣдень ты видѣвъ?
— Нѣ...
— Но, то ты великій дурень, бо ты свѣта не знаешь.
— Перепрашаю, а чи ясне панъ були у въ Куликовъ?
— Не бувъ.
— А чи ясне панъ видѣли Броды?
— Также нѣ.
— Но, то ясне панъ также мало свѣта видѣли.

Зъ улицъ.

— Кôлько тебе коштуе сей капелюхъ?
— Не знаю, бо купця не було въ склепѣ, якъ я его куповавъ.

На старѝ темы.

То бувъ чудовый мѣсяцъ май,
Цвили бозы й троянды...
Зъ старои виллѣ на весь гай,
Плывъ голосъ панны Ванды.
Спѣва, до цитры, ажь зовсѣмъ
Захрыпла зъ вѣщихъ трудо̀въ:
Цидримъ-цимъ-цимъ! Цидримъ-цимъ-цимъ!
„Бодай-ся когутъ знудивъ!“

Ось жнива. Скочно граючи
Женцѣвъ проводитъ банда,
А въ виллѣ не устаючи
Спѣвае панна Ванда;
Чи день, чи но̀чь, чи дощъ, чи гро̀мъ,
Чи крикъ сорокопудо̀въ...
Цидримъ цимъ-цимъ! Цидримъ-цимъ-цимъ!
„Бодай-ся когутъ знудивъ!“

Вже осѣнь Яблока стрясли,
Капусту въ пень рубаемъ,
А панна Ванда знай спѣва'
У виллѣ тамъ по̀дъ гаемъ.
Чи въ коршмѣ крикъ, чи въ церкви дзво̀нъ
Луна' зъ усѣхъ усюдо̀въ,
Цидримъ-цимъ-цимъ! Цидримъ-цимъ-цимъ!
„Бодай-ся когутъ знудивъ!“

Потисъ морозъ, вѣтры ревутъ
И снѣгъ поля вкрывае;
Въ безлюдно̀й виллѣ все ще чуть:
Бренчитъ щось и спѣвае.
Блукае голосъ середъ стѣнъ
Захрыплый зъ вѣщихъ трудо̀въ:
Цидримъ-цимъ-цимъ! Цидримъ-цимъ-цимъ!
„Бодай-ся когутъ знудивъ!“

Пять день хуртовина ревла,
На шестый день ослабла;
Всю виллю снѣгомъ замела,
И Ванда на смерть ззябла.

Та духъ еи на мѣсци тôмъ
Що ночи ще марудивъ:
Цидримъ-цимъ-цимъ! Цидримъ-цимъ-цимъ!
„Бодай-ся когутъ знудивъ!“

Минуло много, много лѣтъ!
Де гай бувъ, нынѣ зѣлля;
Зарôсъ кропивою весь слѣдъ,
Де та стояла вилля.
Та въ глуху пôвнôчь въ мѣсци тôмъ
Чуть бренькôтъ стряхопудôвъ:
Цидримъ-цимъ-цимъ! Цидримъ-цимъ-цимъ!
„Бодай-ся когутъ знудивъ!“

Чогожъ та бѣдна душенька
На мѣсци тôмъ заклята?
Чого покутуе, немовъ
Убила маму й тата?
И чомъ ту саму пѣсню всѣмъ
Небôжечка спѣвае?
Цидримъ-цимъ-цимъ! Цидримъ-цимъ-цимъ!
Бо иншои не знае.

И. Франко.

ЗОЛОТЇ ЗЕРНА.

Люди живѣ любовью; любовь до себе — то початокъ смерти; любовь до бога и людей — то початокъ житья.

Не хозяинъ той, кто свого хозяйства не знае.

Женщина, котра на гвалтъ хоче бути мужчиною, то такъ уродлива—якъ той мужчина, котрый мае бабскѣ нравы...

Хороша служниця.

— Слухай Марыню, чи ты певна, щось не загубила того листу, якій я тобѣ передъ тыждномъ дала и казала кинути до почтовои скринки?

— Таже певна, а навѣть могу присягнути, щомъ не згубила, бо еще маю его въ кишени.

❀ ❀

Злодѣй.

Злодѣй сповѣдаючись, вытягнувъ священникови годинникъ и говоритъ:

— Еще маю щось сказати.

— А що таке; певно ще крадѣжь?

— Такъ!

— Но то зверни крадене до кого належитъ.

— Добре, я то вамъ отче зверну.

— Я не хочу,—каже священникъ.

— А щожь я маю зробити, если властитель не хоче приняти своеи власности?—пытае вкôнци злодѣй.

— Въ такôмъ разѣ задержи собѣ.

И священникъ спохватився, що ему годинника бракуе... але по невчасѣ, бо злодѣя уже не було.

Сумна пѣсня.

Якъ я бувъ молодый,
То дѣвчата, якъ рôй,
Все лѣтали за мною,
Не давали спокою.

Я-жъ втѣкавъ все вôдъ нихъ,
Бо гацавъ, що се грѣхъ—
Заглядати въ дѣвочи̂
Гарни̂ личка и очи.

Та за тыхъ трійцять лѣтъ,
Вже зовсѣмъ змѣнився свѣтъ!
Вже нема ни однои,
Щобъ лѣтала за мною.

Теперь я, колибъ мôгъ,
Не вважавъ бы—чи грѣхъ,—
Заглядавъ бы имъ въ очи,
Та ни одна — не хоче!

С. Любомиръ.

Съ женою посварився.

(Случай).

— Чортъ васъ возьми! Прійдешь зô службы домôвъ голодный якъ собака, а они, чортъ знае, чимъ кормлятъ! Та и уваги звернути не можно. Скажешь що, то сейчасъ плачъ — слезы! А дуракъ зъ мене послѣдній — що я женився!

Сказавши то, мужъ кинувъ на тарѣль ложку, ôтскочивъ ôтъ стола и трѣснувши дверми, выйшовъ. Жена зарыдала, приложила до лиця серветку и также выйшла. Обѣдъ скôнчився.

Мужъ прійшовъ до себе въ кабинетъ, повалився на софу и зарывъ свое лице въ подушку. „Чортъ тебе скусивъ женитись! — подумавъ

ôнъ. — Хороше менѣ „семейне“ житье, нема що казати! Не успѣвъ еще оженитись, а уже стрѣлятись хочеся!“

За чверть годинки за дверми почулись легкі̂ кроки.

„Такъ, само собою розумѣесь! Оскорбила, высварилась, а теперь коло дверей ходитъ, хоче миритись. Но чорта съѣшь! Скорше повѣшусь, а не помирюсь“.

Двери ôтворились съ тихимъ скрипомъ и не заперлись. Кто то вôйшовъ и тихими, боязливыми кроками прямувавъ до софы.

„Красно! Перепрашай, моли, рыдай! Фигу съ макомъ дôстанешь. Чорта пухлого. Ни одного слова не добьешься, хоть умри. Сплю ось и говорити не хочу!“

И мужъ глубше зарывъ свою голову въ подушку и тихо захранѣвъ. Но мужчины слабі̂, подôбно якъ и женщины. Ихъ легко задобрити и усмирити. Почувши за плечима тепле тѣло, мужъ зъ разу упрямо ôтсунувся до стѣны:

„Такъ... Теперь то буде лѣзла, тулилась, пôдлизовалась.... Незадовго стане въ рамена цѣловати, на колѣна упаде. Не зношу тыхъ нѣжностей! Все таки треба буде ю оправдати. Ей не можно тревожити, особенно теперь... Помучу годинку, укараю и прощу...“

Надъ самымъ ухомъ его тихо пролетѣвъ теплый ôтдыхъ... За нимъ другій, третій... Мужъ почувъ на плечахъ дôткненье маленькои ручки.

— „Ну, Богъ съ нею! Прощу въ послѣдній разъ. Буде бѣдна мучитись... Тымъ бôльше, що я самъ провинився. Изъ-за дурницѣ бунтъ пôднявъ. Но, досыть, моя кôточко:“

Мужъ вытягнувъ назадъ руку и обнявъ тепле тѣло!

— Тьфу!!

Коло него лежала его велика собака „Діана“.

А. П. Чеховъ.

Credo.

Кто кохае край свôй рôдный
Для высокои идеи;
Я жъ кохаю не для неи,
А для того, що вôнъ бѣдный.
Кто любовь свою до люду
Прибирае въ пышнѝ шаты;
Я жъ не хочу прибирати,
Бо любовь моя безъ бруду.
Кто шукае щастья-долѣ
У роскошахъ та пышанью;
Я жъ — у щирому братанью
Та въ трудѣ на рôднôмъ полѣ.
Кто вклоняеся природѣ,
Коли ѣй складае оды,
Я-жъ — спѣвецъ тои природы
При кождѣсенькôй нагодѣ.
Кто съ тріумфомъ въ честь Ваала
Вôддае красу въ наругу;
Я жъ въ душѣ ховаю тугу
За красою идеала.
Кто вôдъ запалу коханья
Вмѣе вчасно затриматись;
Я жъ кохати и кохатись
Радъ до власного сконанья.
Кто соромится признатись,
Що вôнъ чарку заживае;
Я жъ не пью, коли немае,
А якъ е — чому-жъ ховатись?
Кто смѣеся для звычаю,
Хочь ему на серци й нудно;
Я жъ смѣюся привселюдно,
Бо таку натуру маю.
Кто привыкъ пѣснѣ складати
За-для славы та повaги;
Я-жъ складаю для розваги,
Якъ нема съ кимъ розмовляти.
Кто, якъ ритмы не снуются,
Вдохновенья дожидае;
Але я... та кто ихъ знае,
Звôдки они и берутся!

М. Вороный.

А мара тамъ знае...

Панокъ цилиндровый
Въ мѣстѣ парадуе,
Онъ панъ гоноровый,
Съ дамами жартуе.
Грошми на всѣ боки
Всюда онъ кидае,
А зъ водки ти гроши,
То мара го знае.

Ахъ чудна тамъ дама
Иде, оглядаесь,
И каждому въ очи
Весело всмѣхаесь...
Волосье буйненьке
На чоло спадае,
Но чи свое власне—
То мара тамъ знае.

Разъ мати до мужа
Таке повѣдала:
Чому та дитина
До тебе ся вдала?
— Но, бо я ѣй батько,
Мужъ отповѣдае,
А вна ему на то:
А мара тамъ знае.

М. Струкъ.

Загадка.

— Яка рожниця межи псомъ а клеветникомъ?

— Та, що песъ бреше въ очи, а клеветникъ по-за очи.

Анекдоты
Іойны Шмайгелеса.

Любовь то такій интересу, що ôнъ собѣ подôбне до росôлъ, котрого першихъ кôлька ложки суть за горячи, а дальшихъ за студены. Но чи не правда?

Кава то страхъ дурне напитокъ на свѣтѣ. Палится его, щобы було чорне, а потôмъ льеся зъ молока, щобы тото каве було бѣле. Даеся до кава цикорія, щобы було гôрьке а потôмъ кидаеся цукоръ, щобы було солодке. Варится, щобы було горяче, а потôмъ дуеся, щобы було холодне. Ну, чи то не дурне напитокъ?

Чи знаете чому когутъ замыкае око якъ спѣвае? Щобы показати куркамъ, що оно свою пѣсню знае на память. Таки а-зой. Оно хоче такъ приподобатися куркамъ.

Знаете котре кобыла видитъ такъ зъ переду якъ и зъ заду? Не знаете? Та слѣпе! Я маю также така кобыла, але буду ему продати, а продамъ за здорове; увидите чи такъ не буде.

А кто менѣ отгадае, що есть высше вôдъ чоловѣкъ? Никто? Що, дерево? Неправда, бо шапка. А во дивѣтъ, чи мое ярмурке не есть высше вôдъ мене.

А знаете вы, якій есть найлучшій способъ, щобы не выкривляти обцасы у черевики? Ой вай, та вы ничого не знаете. Таже — ходѣтъ босо, то обцасы у черевики не будутъ николи криве.

Не розумѣе.

— Если передъ часомъ умру, то знай, що твое піянство буде причиною того.

— Я не розумѣю, що може тобѣ шкодити та горѣвка, котру я пью.

ДВАЙЦЯТЬ ЛѢТЪ НЕ ВИДѢЛИСЬ!

(Діалогъ).

Особы:
ИВАНЪ и НИКОЛАЙ.

Рѣчь дѣеся на ярмарцѣ.

(Сцена представляе корчму. Зъ однои стороны шинквасъ, а напротивъ стоитъ вузкій стôлъ и двѣ лавки. На сцену входятъ два старшій селяне и дуже сердечно витаются).

ИВАНЪ: Ахъ якъ то добре, якъ добре, що я тебе бачу... старый мôй пріятелю... Тажь то уже зо 20 лѣтъ мы не видѣлися!

НИКОЛАЙ: А я.. буде, буде Иванцю... Якъ то мене тѣшитъ страхъ! — Но якъ-же ся маешь старый пріятелю *(цѣлуются)*. А що коло тебе чувати? Жѣнка здорова, дѣти, худоба? Га?

ИВАНЪ: Ой друже мôй миленькій не конче менѣ добре... Худоба добре якось тримаеся то правда, але жѣнку маю не дуже, не дуже добру... Дѣти также не конче добрî.

НИКОЛАЙ: Щось такъ якъ у мене... такъ само... Худоба не згôрша, жѣнка кепска а дѣти... шкода говорити...

ИВАНЪ: Ахъ, якъ я тѣшуся, що мы тутъ здыбались. Дай пыска старый... *(цѣлуются)*. Не знаешь, якъ мене то тѣшитъ!

НИКОЛАЙ: И я также. Двяйцять лѣтъ! — мы не видѣлись... *(Сѣдаютъ оба напротивъ себе)*. Но якъ тамъ, кажи, чо чувати?

ИВАНЪ: Та стара бѣда. Але ты постарѣвся...

НИКОЛАЙ: Та постарѣвся... Та и ты также постарѣвся... Щось мы оба уже до ничого.. Але знаешь Иванцю щось твôй нôсъ почервонѣвъ..

ИВ.: Та почервонѣвъ... правда, але и твому ничо не бракуе... (*смѣеся*). Ты видно любишь собѣ .. потягнути? Га?

НИК.: О... я ничого не пью... Часомъ... часомъ...

ИВ.: Моя натура, цѣлкомъ моя натура... я также дуже рѣдко заглядаю до келишка... То не давнѝ часы, якъ то, памятаешь Николаю, якъ то мы пили?

НИК.: Ой памятаю... памятаю... Але то уже минулось... не верне... Я теперь бôльше тягну до читальни, до церкви...

ИВ.: Моя натура, цѣлкомъ такъ якъ я... Бо то, знаешь, до ничого та горѣвка... Шкода грошей...

НИК.: Шкода грошей и я такъ кажу... Часомъ, знаешь, въ товариствѣ... напьюся келишочокъ малый...

ИВ.: Моя натура, цѣлкомъ якъ я... Но, но... Я дуже радъ, що мы такъ зôйшлися. (*сновь цѣлуются*).

НИК.: Та кажи же, що бôльше у тебе чувати?

ИВ.: Та що? Чогось... менѣ всегда... нестае... Якъ худоба здорова, то жѣнка слаба, якъ жѣнка здорова то худоба... слаба...

НИК.: Такъ щось якъ у мене... Цѣлкомъ такъ само... Ось менѣ и теперь чогось бракуе...

ИВ.: О... такъ само, якъ и менѣ.. щось хибуе.. не знаю...

НИК.: Щось такъ якъ и менѣ... А дѣти? якъ тамъ?

ИВ.: Отъ якъ дѣти... А твои?

НИК.: Отъ якъ дѣти... звычайно, клопоты...

ИВ.: Ая... клопоты...

(*Хвильку сидятъ мовчки и дивлятся одинъ на другого. Розговоръ иде млаво.*)

НИК.: Ой... Иване... Щось тобѣ языкъ прирôсъ, що ничого не говоришь...

ИВ.: То само хотѣвъ я тобѣ сказати. Сидишь, и ничого не говоришь... Тажъ то уже 20 лѣтъ, якъ мы видѣлися...

НИК.: Такъ 20 лѣтъ минуло...

(*Знову сидятъ тихо*).

ИВ.: Но, якъ я виджу, то треба намъ попращатись... Дома худоба...

НИК.: Такъ, такъ, треба намъ попращатись, бо и такъ якось человѣкови днесь щось хибуе.

ИВ.: Ая... Но бувай же здоровый... Може мы уже николи... не увидимось.

НИК.: А, я, може николи... Шкода, шкода, щосьмо якось такъ трафили... Але знаешь...

ИВ.: Ая!... Але знаешь, може мы бы...

НИК.: Та, такъ... може бы мы оба... напилися чогось?...

ИВ.: Ая! — Та нибы, то правда... я дуже рѣдко пью...

НИК.: Та и я дуже рѣдко... але нынѣ... по двайцяти лѣтахъ...

ИВ.: Ая, по 20 лѣтахъ... Здало бы ся... Тôлько то чоловѣкъ не пье... Не люблю той сивухи.

НИК.: Та посидьмо такъ...

(*Сидятъ хвильку и оба позѣваютъ*).

НИК.: Щось ты дуже позѣваешь...

ИВ.: Ая, щось такъ якъ ты...

НИК.: Якъ виджу то мы готовй тутъ заспати...

ИВ.: Ая! заспати... А шкода... Двайцять лѣтъ минае...

НИК.: Такъ! Двайцять лѣтъ минае, а мы якось такъ дурно сидимо...

ИВ.: Ая... такъ дурно... Шкода часу...

НИК.: Та шкода... Треба ити...

ИВ.: А я... треба ити... Двайцять лѣтъ минае!...

НИК.: Такъ, двайцять лѣтъ, а намъ... а намъ спатися хоче...

ИВ.: Ая, спатися хоче... Не шкода то?

НИК.: Та шкода... але... щожь...

ИВ.: Ая! -- але щожъ... ты ничо не пьешь, та и я ничо....

НИК.: Такъ, такъ. Ты ничо и я ничо!

ИВ.: Я уже цѣлыми днями за книжкою и газетою сиджу.

НИК.: Та я такъ само.

ИВ.: А тутъ можно бы щось и лыкнути.

НИК.: Та я такъ само кажу.

ИВ.: Двайцять лѣтъ! Але пропало, ходѣмъ гетъ...

НИК.: Иванцю! — Та якъ?! По 20 лѣтахъ мы такъ маемъ розôйтись?

ИВ.: Ая! — Та справдѣ не выпадае! — Пôду возьму малу флящину!

НИК.: Ая! — малу флящину! Буде досыть.

(*Иванъ иде до шинквасу, бере фляшку горѣвки и сѣдае до стола*).

НИК.: (*также сѣдае*). Бо я, знаешь не дуже теперь за горѣвкою.

ИВ.: Ая! моя натура... Я также не дуже... Але... нынѣ (*наливае келишокъ*). Здоровъ Николаю!

НИК.: Здоровъ Иванцю... Дай намъ Боже всего добра!

ИВ.: (*подае фляшку Николаеви*). Но пій, кажу тобѣ дуже файна!

НИК.: (*наливае собѣ чарку*): На здоровье и щастье намъ старымъ пріятелямъ! (*пье*).

(*Ôтъ теперь ничинаютъ оба весело и голосно говорити*):

ИВ.: Бôйся Бога! Двайцять лѣтъ минуло. Якій то великій часъ, кôлько то человѣкъ пережывъ... на свѣтѣ... Було часомъ добре, часомъ зле... але якось человѣкъ... знаешь, пхае бѣду напередъ себе...

НИК.: Га, га... Двайцять лѣтъ знаешь, то гейбы половина житья человѣка... Кôлько то я разôвъ споминавъ жѣнцѣ о тобѣ, кôлько то разôвъ выбирався я до тебе...

ИВ.: (*перерываючи*): Не забудь свого! — А кôлько то разôвъ вспоминавъ я о тобѣ... якъ то мы еще... бувши молодшими.... гуляли на музыцѣ.... а якъ мы тамъ пили... Ей то були часы... Часомъ знаешь...

НИК.: (*перерывые*): Не забудь свого! — Якъ собѣ пригадаю тото, якъ то мы оба залицялись до тои Катарины... Разъ ты пôйшовъ до неи, а я знаешь...

ИВ.: (*перерывае*): Не забудь свого! — А пригадуешь собѣ Николаю, якъ то мы оба... збили того Петра Кривоноса, за то що....

НИК.: (*перерывае*): Не забудь свого! — А Ксеню памятаешь, якъ то она тобѣ лобъ горшкомъ розбила, якъ ты до неи...

ИВ.: (*перерывае*): А того... Гаврила памятаешь, якъ ôнъ тебе разъ... вдаривъ въ пащеку, що ты ажь перевернувся? — Або того Илька що то...

НИК.: (*перерывае*:) Не забудь свого! — Ты певно уже забувъ, якъ тебе зъ корчмы шандаръ взявъ... за бôйку!

ИВ.: Ой були то добрѝ часы, були! — Всьо минулось... (*наливае собѣ келишокъ*). Но на здоровье твое Николаю!

НИК.: Пій здоровъ Иванъ! Дай Боже, абы мы еще за двайцятъ лѣтъ зôйшлися здоровѝ и веселѝ якъ теперь... (*пье*).

ИВ.: Правда, дуже добра горѣвка?

НИК.: Такъ дуже добра... Якъ то она намъ... языки розвязала...

ИВ.: А якъ тамъ у васъ на селѣ? Читальню маете?

НИК.: Маемо, але я тамъ не дуже люблю заходити, бо тамъ всьо дуже мудре, самѝ вченики.

ИВ.: Моя натура... Я плюю на всѣ читальнѣ. Тамъ уважаютъ одинъ на другого, абы, сохрани Боже, до корчмы котрый не зайшовъ... У насъ есть читальня... але дѣдька старого варта...

НИК.: Шкода часу... Здоровъ Иванцю!

Ив.: (*наливае собѣ*): Здоровъ Никольцю!

НИК: Якъ я виджу, то мы оба якъ капля воды.. дôбралися до себе... Двайцять лѣтъ! то великій протягъ часу... Якъ бымъ видѣвъ еще тебе Никольцю... Чорне волосье, червоный на лици, хлопъ якъ... медвѣдь... А теперь... старый, уже сивый, тôлько нôсъ почервонѣвъ тобѣ якъ макъ у житѣ...

ИВ.: Щось такъ якъ тобѣ... Мы оба добрались видно... Ано піймо Никольцю! На здоровье твое!

НИК.: Пій здоровъ! *(наливае собѣ)*: На здоровье твое! Гей, гей! Якъ то на свѣтѣ дивно бувае... Где бы я сподѣвався тебе нынѣ здыбати тутъ на ярмарку.. Але знаешь, я мавъ нынѣ такій сонъ...

ИВ.: *(перерывае)*: Ая и я мавъ нынѣ сонъ...

НИК.: Снилося менѣ...

ИВ.: Ая снилося менѣ... знаешь такъ: Гдесь иду я... черезъ село... и якъ звычайно вступивъ...

НИК.: *(докѣнчуе)*: До корчмы! — Моя натура! — Цѣлкомъ якъ я... Но, и що дальше?

ИВ.: Но и тамъ побачивъ я тебе...

НИК.: Но, но... и що дальше?

ИВ.: И ты, знаешь, казавъ дати другу фляшку, бо тая уже пуста.... *(дивится)*... А що може не сповнится той сонъ?

НИК: А менѣ снилося...

ИВ.: *(перерывае)*: Але най насамперед мѣй сонъ сповнится! *(дае ему фляшку)*.

НИК.: Але добре, добре Иванцю.... Тажь двайцять лѣтъ минае... *(Иде по горѣвку)*.

ИВ.: Ая двайцять лѣтъ!

(Приходитъ нова фляшка. Наливаютъ собѣ отразу по двѣ чарки.)

ИВ.: *(дивится на Ник.)* Моя натура, цѣлкомъ моя. — Дай тобѣ Никольцю Богъ здоровье, абы тобѣ щастье плыло такъ солодко *(пье)* якъ та горѣвка!

НИК.: *(уже пьяный)*: За мои гроши не штука такъ говорити!

ИВ.: *(злый)*: А що-жъ то не все одно?

НИК.: А нѣ! — То цѣлкомъ що иншого! Знаешь якъ ты принесешь свою... *(пье зъ цѣлои фляшки)*.

ИВ.: Та чекай, дурный! — *(выдирае ему фляшку)*. Та чого спѣшишься такъ... Я ще принесу! *(пье)*.

НИК.: *(злый)*: Але зъ тебе свинья, най же тебе чортъ куцый возьме... Та якъ можна чоловѣкови зъ пыска выдирати...

ИВ.: На, маешь!... Бери и пій!

НИК.: *(хоче пити)*: Таже порожна!

ИВ.: Ая порожна... Треба бы...

НИК.: А я треба бы трету принести...

ИВ : Ая трету... принести....

(*Оба споглядаютъ на себе мовчки*).

НИК.: Но?

ИВ.: Но?

НИК.: И якъ буде, принесешь?

ИВ.: Таже не будь свинею...

НИК.: Та ты не будь свинею... Таже мою горѣвку выпивъ...

ИВ.: А ты моеи не пивъ?

НИК.: Та я знаешь... я не люблю сваритись.

ИВ.: Моя натура... И я не люблю ся сварити:

НИК.: Але теперь на тебе припадае черга пôйти...

ИВ.: Та якъ на мене?! — Чи ты здурѣвъ! Где то маешь написано, що теперь на мене черга прійшла?

НИК.: (*злый*). Где написано?

ИВ.: Ая, где написано?

НИК.: (*встае злый*): Знаешь ты що, ты роби дурня зъ такого, якъ ты самъ...

ИВ.: (*встае*): Ая! — Такого якъ ты дурня...

НИК: Знаешь, я не знавъ, яка ты свинья...

ИВ.: А я... также не знавъ, яка ты свинья...

НИК.: Кобымъ бувъ знавъ, то втѣкавъ бы ôтъ тебе якъ ôтъ чорта...

ИВ.: А я также втѣкавъ бы, якъ ôтъ чорта...

(*Оба ходятъ затачаючись, и ничого не говорятъ до себе*).

НИК.: Иванцю!

ИВ.: Чого хочешь.

НИК.: (*иде до него*): Двайцять лѣтъ мы не видѣлись. Давай пыска. (*Цѣлуются, а потôмъ сѣдаютъ на своихъ мѣстцяхъ*).

НИК.: (*съ плачемъ*): Иванцю, може ты на мене гнѣваешься?...

ИВ.: А може... я тебе образивъ? — То я тебе заразъ перепрошу. (*Бере фляшку иде до шинквасу, и приноситъ горѣвку*):

НИК.: (*съ плачемъ*): Яке то добре сердце у тебе... ажь любо....

ИВ.: Ая... ажь любо...

НИК.: (*Наливае чарку и держитъ въ рукахъ*).

ИВ.: (*видирае фляшку*): Пусти, пусти Никольцю... Теперь черга на мене...

НИК.: (*начинае спѣвати захрыплымъ голосомъ*):

Дай намъ Боже добрый часъ,
Якъ у людей такъ у насъ,
И въ щасливу годину,
Розвеселѣмъ годину...

ИВ.: Зле! — Чись здурѣвъ? Таже такъ:

(*Начинае*):

Дай намъ Боже добрый часъ,
Якъ у людей такъ у насъ.
И въ щасливу годину...
Розвеселѣмъ родину...

(*Оба*): Ой ну, ну, ой ну, ну. Розвеселѣмъ,
НИК.: } годину!
ИВ.: } родину!

ИВ.: (*тручае Николая*): Зле!.. „Родину“! а не „годину“... старый осле!

НИК.: (*встае*): Ты старый псе, ты мене тручаешь?! (*замѣряесь ударити Ивана але заточуесь*): Но якъ тобѣ дамъ...

ИВ.: Що ты менѣ?..

НИК.: А я тобѣ... (*выдирае ему фляшку*): А чому горѣвку берешь?

(*Выдираютъ собѣ фляшку, котра паде на землю*).

ОБА: Пропало!

НИК.: Ани тобѣ, ани менѣ!

ИВ.: Ая, ани тобѣ, ани менѣ!

НИК.: Ставляй ще одну.

ИВ.: Не буду... Най... чортъ возьме... — не буду...

НИК.: Нѣ. То ты свинья... Не хочу тебе знати...

ИВ.: Иди до чорта матери, ты заволоко якійсь...

НИК.: Кому ты таке говоришь, ты...

(*Иванъ тручае его. Начинаесь бойка... Входитъ полицай и бере обохъ съ собою... Въ дверехъ оба еще цѣлуются и подъ командою полицая выходятъ.*

(*Куртина паде.*)

Ив. Болкотъ.

Въ книгарни.

— Чи творы Гоголя у васъ можно дôстати?
— Можно прошу....
— А Шевченка маете?
— Есть.
— А Толстого?
— Также есть.
— А щось зъ чужои литературы, примѣромъ Ибсена?
— Также есть; показати?
— Нѣ дякую, я на разѣ возьму собѣ—„Сонникъ египетскій“...

ПРИПОВѢДКИ.

Вôнъ бы робивъ, та его рукавы болятъ.

Давнй пригоды боронятъ вôдъ шкоды.

Вôдчепися — напастнику — я не була на празднику.

Де господарь не ходитъ, тамъ нива не родитъ.

Брехати — не цѣпомъ махати.

Не поклонишься — не пôдоймешься въ гору!

Не мавъ лиха — та оженився.

Млынъ меле— мука буде; языкъ меле—бѣда буде.

Слова правды.

Гости першого дня — золото; другого — срѣбло; а третого — мѣдь, хоть до-дому ѣдь.

Много есть такихъ людей, що вмѣютъ смѣло ити на смерть, но мало такихъ, що вмѣютъ смѣло жити.

Чимъ меньша у жѣнки ручка, тымъ бôльше она може взяти грошей.

Небо гнѣваеся на насъ за грѣхи — а свѣтъ за наше добро.

Женщины то адвокаты; они найвымовнѣйшй тогда, коли не маютъ раціи.

ВЪ КОРЧМѢ.

— Куме Иване, напійтеся еще гальбу пива.
— Якось не хочеся пити.
— Таже то лишь худоба пье тогды, коли ей хочеся, а чоловѣкъ повиненъ пити тогды, коли даютъ; бо чимъ бы чоловѣкъ рôжнився вôдъ худобы?

* * *

На дворѣ вѣтеръ дувъ холодный,
И нôчь зближалася глуха —
Я плакавъ змученый, голодный,
И вслухувався въ вѣтру шумъ,
Въ нѣмъ чувъ я гордый любки глумъ;
„Ты любишь дуже?... Ха-Ха-Ха!“

* * *

Минулися днѣ мукъ и кары,
И нôчь минулася глуха,
Пôднявся зъ яру я пôдъ хмары —
Ажь чую, любко, голосъ твôй:
„Люблю тебе, соколе мôй!“
Та я смѣюся: ха-ха-ха!...

В. П.

РОЗЧАРУВАВСЯ...

— О, мôй любый! Ты — всѣ мои скарбы...
— Та якъ? А я думавъ, що у тебе есть посагъ?!

Причина.

— Що то въ тебе синякъ на чолѣ?
— Та се пôзавчера я пôзно повернувся до дому, тай несподѣвано наткнувся...
— На одвѣрокъ?
— Та нѣ, на жѣнку!...

Межи іерусалимскою шляхтою.

— Овъ фе Мойше—якій ты дуже брудный?
— Таже ты ще бруднѣйшій...
— Но добре, але я десять лѣтъ старшій.

Договоръ службовый.

— Принимаю тебе до службы, але маешь знати, що у мене муситъ бути все въ своемъ порядку, по войсковому. Рано встати о семôй, снѣданье о осьмôй, обѣдъ о дванайцятôй, вечера о пôвъ до осьмой, а спати о девятôй.

— Но, если бôльше ничо не треба робити, то я на все то пишуся дуже радо.

Три рады.

(Зъ сербского).

Живъ одинъ богатый чоловѣкъ, у котрого бувъ одинъ сынъ. Въ глубокой старости, передъ своею смертью призвавъ вонъ сына и давъ ему таки рады: Сыну мой, николи не вѣрь женѣ, не уважай твоимъ пріятелемъ того, котрый судитъ, и не начинай дѣла съ новымъ купцемъ. Коли отецъ умеръ, сынъ за якій то часъ одружився и съ женою проживавъ щасливо и въ сгодѣ. Съ часомъ прійшли ему на умъ перестороги батька и вонъ постановивъ о ихъ правдивости переконатись. Запознався еще съ однимъ судьею и въ коротцѣ стали они оба великими пріятелями. Послѣ зайшовъ до одного нового купця, познакомився съ нимъ, пожичивъ у него сто дукатовъ. Наконецъ купивъ на торговици одного барана, заколовъ его ночью, кинувъ въ мѣхъ и принѣсъ въ свою хату. Коли прійшовъ передъ домъ, позвавъ свою жену, щобы принесла ему ключъ водъ магазину. Жена выйшла зъ хаты, подала ему ключъ и запытала: „А що ты несешь въ мѣху?“ Чоловѣкъ ответивъ ей: „Встрѣтивъ я одного чоловѣка, посварився съ нимъ трохи — и ударивъ его одинъ разъ по головѣ такъ, що вонъ на мѣстци упавъ мертвый. Скриемъ его теперь въ магазинѣ, но ты никому ничого не говори о томъ!“ Жена увѣряла его, що не скаже никому; они понесли мѣхъ въ магазинъ и оставили его тамъ. На другій день мужъ немного поспоривъ съ женою и ударивъ съ легка жену по лици. Якъ лишь вонъ то сдѣлавъ, почала она въ гнѣвѣ на весь голосъ кричати до него: „Розбойнику и заволоко! Ты убиваешь людей по дорозѣ и хочешь и мене уже убити!“ На крикъ жены зойшлись сосѣды и смотрятъ на все; жена однакъ не затихла, но начала еще сильнѣйше кричати и розсказала, що мужъ ей убивъ на дорозѣ чоловѣка и скрывъ его въ магазинѣ. Въ томъ надойшовъ и судья и приказавъ привести его передъ судъ. Коли бувъ уже въ судѣ, запытавъ его судья: „Твоя жена каже, що

ты убивъ чоловѣка. Чи то правда?“ Чоловѣкъ отвѣтивъ: „Могло бы и такъ бути!“ Тогды судья, котрый бувъ передъ тымъ великимъ его другомъ, безъ дальшого слѣдства сейчасъ засудивъ того чоловѣка на висѣлицю. Коли вели его на мѣстце, где стояла шибениця, черезъ товпу, пôзнавъ его купецъ и завôзвавъ: „Пождѣтъ, вôнъ виненъ менѣ сто дукатôвъ, нехай впередъ уплатитъ, а послѣ возьмѣтъ его на висѣлицю.“ Тогды подумавъ собѣ чоловѣкъ: „Мôй отецъ правду говоривъ и я о тôмъ переконався“. По тыхъ словахъ добувъ сто дукатôвъ, подавъ ихъ купцеви, и сказавъ: „Не убивъ я чоловѣка, но заколовъ барана, кинувъ его въ мѣхъ и лишивъ въ магазинѣ, а женѣ сказавъ, що я убивъ чоловѣка и хочу его скрыти въ магазинѣ; — тымъ я хотѣвъ переконатись, чи жена менѣ вѣрна, чи любитъ щиро.“ На тѝ слова всѣ здивовались и поступили въ магазинъ, где найшли заколотого барана въ мѣху. Чоловѣкъ бувъ увôльненый. И такъ переконався вôнъ о правдивости батькôвскихъ пересторогъ.

Пригода.

Оженився молодый чоловѣкъ съ молодою красавицею—але нѣмою... Не журився тымъ чоловѣкъ, бо мавъ спокôйнѝ въ хатѣ, жена мовчала и були обое щасливѝ.

Разъ въ домѣ тôмъ, где жила та щаслива пара, повставъ пожаръ, Мужа не було дома лишь сама жѣнка-немова. На видъ огня, пôдъ вплывомъ перестраху—жена промовила...

И коли мужъ вернувъ, она витае его окликомъ: Я уже говорю и буду говорити!

А мужъ почувши то, думаете, що утѣшився? Онѣмѣвъ зновь ôнъ— зô страху...

Робѣмъ интересъ!

— Може я днесь що куплю... Яке старе сурдутъ, черевики?

— Не маю ничо, бо ты жиде за пôвдурно хочешь брати.

— Но, то я за тоте штаны, що я ихъ вчера оглядало, дамъ два короны.

— Мало—дай пять.

— Знаете що пане офицеръ! Робѣмъ интересъ! Я дамъ пять коронъ, але вы увôльнѣтъ мого сынъ Шмильке ôтъ войска... Прошу есть пять коронъ за тоты подерте штаны.

Бѣдачиско...

— Що то значитъ г-нъ докторъ, що мôй мужъ всегда въ ночи говоритъ черезъ сонъ?

— То значитъ, що въ день вы не даете ему прійти до слова, отже бѣдачиско хоть въ ночи хоче выговоритись.

Зъ супружескихъ розговорôвъ.

— Передъ слюбомъ говоривъ ты менѣ, що здѣлаешь менѣ рай на земли, а теперь не хочешь купити новои сукнѣ.

— Дорогенька! Та що-жъ тобѣ въ раю по сукни?

Хорошій майстеръ.

Тато гиблюе дошку, а малый сынокъ приговорюе:

— Гиблюйте, тату, гиблюйте! Я потôмъ зайду съ сокирою та поправлю за вами.

Иванъ Крутило въ судѣ.

Иванъ Крутило пожичивъ у Мошка Рудого 20 гульденôвъ. Бѣдный Иванъ сплачовавъ ту суму три роки, т. е. дававъ жиду на сплату капиталу по 1 або 2 гульдены, а за проценты все зъ господарства: яйця, картоѳли, ѳасолю, збôже и т. д. кромѣ сала и щетины. Наконецъ Иванъ Крутило вычисливъ, що уже сплативъ весь довгъ и коли Мошко Рудый сновь прійшовъ по „рату“ и проценты, выкинувъ его зъ хаты. Мошко Рудый пôзвавъ Ивана Крутилу передъ судъ за довгъ въ сумѣ 5 гульденôвъ и за „потурбованье“.

Станувъ Иванъ передъ судъ.

Судья пытае: Якъ вы называетесь?

Иванъ каже: Называюся Иванъ Наконе́чный, а пишуся Иванъ Крутило.

— Що то значитъ? „Называетесь“ иначе, а „пишетесь“ иначе?

— То значитъ, що я записаный въ метрицѣ Иваномъ Крутилою, а въ селѣ мене называютъ Иваномъ Наконечнымъ.

— Скôлько вамъ лѣтъ?

— „Старôсть не радôсть“, уже 60 лѣтъ.

— Чи вы знаете, що за побитье Мошка Рудого будете караны?

— Знаю. Богъ за зле карае, а за добре нагороджае.

— Вы пожичили у Мошка Рудого 20 гульденôвъ?

— Пожичивъ. „Якъ бѣда, то до жида.“

— А скôлько ему ôтдали?

— Все. Заставився, а поставився.

— Вы знаете, що вы маете говорити правду?

— Знаю. Правда выходитъ на верхъ, якъ олива на воду.

— Есть у васъ квиты, що вы все заплатили?

— Богъ мае квиты, а я неписьменный.

— Дурницѣ говорите.

— Дурней не орютъ и не сѣютъ, сами родятся.

— Розказуйте коротко и отвѣчайте на мои пытанья. Въ якій часъ прійшовъ до васъ Мошко Рудый?

— Рано. Кто рано встае, тому Богъ дае.

— Щó? Прецѣнь вы его побили! То и то Богъ давъ?

— Котюзѣ по заслузѣ.

— Отъ-же, Мошко Рудый прійшовъ, а вы якъ его приняли?

— Чимъ хата богата, тымъ рада.

Судья нетерпеливо перерывае и сердится:

— Отповѣдайте коротко и скоро и то лишь на мои пытанья!

— Высокій суде! Люди говорятъ: Поволи, то и стару злапаешь.

— Отповѣдайте лишь на то, о що я пытаюсь, а не говорѣтъ дурниць.

— Еще ся той не уродивъ, щобы всѣмъ догодивъ.

— Если не будете ôтповѣдати на мои пытанья, прикажу васъ за непослухъ всадити въ арестъ.

— Высокій суде! Съ великой хмары малый дощъ. Не дѣлай ближному твоему, щó тобѣ не мило.

— Признаете, що вы виннî Мошкови Рудому 5 гульденôвъ?

— Сто разъ присягну, що нѣ. Кажуть: Жидôвске и панске не пропаде, но — Богъ не выдасть, свинья не зъѣстъ.

— Признаете, що вы три разы ударили Мошка Рудого въ шею и выкинули его зъ хати такъ, що ôнъ черезъ порôгъ упавъ?

— Высокій суде! Що за богато, то и свиньи не любятъ. Три разы я его не ударивъ, впрочѣмъ: Молчи, язычку, будешь ѣсти кашечку.

Судья и писари громко смѣются.

— Высокій суде! Выбачайте...

— Що вы хотѣли сказати?

— Съ кого ся насмѣхаютъ, съ того люд буваютъ.

— Такъ правда, що вы ударили Мошк Рудого?

— Отъ напасти, не пропасти.

— За побитье Мошка Рудого судъ засудивъ васъ на добу аресту.

— Кто терпенъ, тотъ спасенъ.

— И на уплату коштôвъ процесу.

— Стало на юшку, стане и на петрушку.

— Годитесь на кару?

— Головою стѣны не пробьешь. Но кто пôдъ кимъ яму копае, самъ въ ню впадае.

— Отъ уплаты 5 гульденôвъ довгу судъ васъ освободивъ, бо Мошко Рудый не доказавъ, що вы ему виннî.

— Добро псу муха, якъ палкою поза уха.

— Если не перестанете говорити, то вамъ пôдвысшу кару.

— Взявъ чортъ колыску, нехай бере дѣтину, а впрочѣмъ: Мова мовится, а хлѣбъ ѣстся.

МИЛА ЗГАДКА.

Смотрю я на березу,
У моего ôкна,
Одну и ту же гадку,
Во мнѣ родитъ она...

Часы то були краснî,
Щасливый бувъ то вѣкъ,
Коли мене мôй батько,
Березовъ часомъ сѣкъ!...

ВЪ РЕСТАВРАЦІИ.

Гость до кельнера: Чому вы мене всегда называете професоромъ?

Кельнеръ: Бо вы по каждôмъ обѣдѣ у насъ цось забудете, або книжку, або парасоль...

Finia mae golosъ!

Menżczyźni wy zbuje,
Ja w oczy wam pluje,
Bo ju was, hultaje, mam dość;
Ja ładna dziwczyna,
Liczko jak malina,
Wy — pyskiem krencicie, — psia kość!

Jeden z drugim — pal cie sześć,
Nie chcem ju was znać,
Wy kradniecie pannom cześć,
Trzeba się was bać!

Czy młody, czy stary,
Ma swoje pszywary,
Bo taki ju dzisiaj je swiat.
Ty złapiesz go w sieci,
A on ci uleci,
I zginoł i przepad — psu brat!

Ja jusz dobże o tym wim,
Pszekonałam sie.
Jak zaczepio — powiem im:
Nie zdurżycíe — nie!

Choć jeszcze ja młoda,
Urody mej szkoda
To wszestko mi jedno — psia mać.
Pujde do klasztoru
Nie splamie honoru,
A jak by coś beło — dam znać.

Winc na razi żegnam was,
Bońdż mi swiecie zdruf;
Jak szcze bende mniała czas,
To zaśpiwam znów!

Поважный розговоръ.

— Слухайте, чортъ васъ бери! Я собѣ взявъ васъ на вакаціи, абы вы учили мого сына, абы вы приготовляли его до испыту, а вы вмѣсто того волочитесь съ моею женою по лѣсѣ.

— Могли бы вы бути трохи вѣжливѣйшимъ. Я съ вашою женою также занимаюся серіознымъ дѣломъ; она интересуеся ботаникою, а я, якъ знаете, знатокъ природы.

— О то и менѣ иде. И прошу васъ — пильнуйте моего сына, а природною ботаникою съ женою займусь я самъ!

ПРАВДА.

— Якѝ у тебе средства до житья?

— Кромѣ доброго жолудка — нема ніякихъ.

ЗЛЫЙ ЯЗЫКЪ.

— Скôлько бы ты давъ лѣтъ нашôй новôй касіерцѣ?

— Не давъ бы ни одного.

— А то чому?

— Бо она своихъ мае достаточно.

— Та диви якъ молоденько выглядае.

— А, то уже заслуга аптеки и дрогуеріи.

Монологъ піяка.

Хоть убійте мене, то не скажу вамъ, чи я кого бивъ, чи кто мене, бо ничого не знаю. И поки не дôстану вôзванья зô суду, то таки и не буду знати.

Поумнѣвъ.

— Знаешь, Галю, що по слюбѣ,
Мужъ зовсѣмъ мôй ошалѣвъ.
— Бути може? Въ самôмъ дѣлѣ?
Мôй, напротивъ, поумнѣвъ.
Навѣть самъ ôнъ съ тымъ здрадився,
И признався менѣ такъ,
Що коли зô мновъ женився,
То оселъ бувъ и дуракъ,

Также авансъ.

— Чому ты уже покинула фрайтра и ходишь съ капралемъ?

— Прецѣнь и менѣ належится якійсь авансъ.

Пôсля пословицѣ.

— *Артистъ*: Представь собѣ, що зô мною случилось; я выгравъ самъ свôй образъ, котрый я намалювавъ и подаривъ фантовôй лотеріи.

Пріятель: — Ано сталось пôсля пословицѣ: Кто пôдъ кимъ яму копае, самъ въ ню впадае.

ДИВНЕ ДИВО.

Гмъ! Що то мае значити? Якъ я дома съ жѣнкою, то она называе мене: ôсломъ, дурнемъ, фуярою... А якъ гдесь выѣдемъ, то она кличе мене: Мôй дорогій Михасю!

НА НОВОМОДНЙ ТЕМЫ.

—o—

Новомодна любовь — не кôнчится николи супружествомъ.

Новомодне супружество — заключаеся звычайно безъ любови.

Новомодна дамска фризура — не есть николи власна; такъ само маеся рѣчь съ зубами.

Новомодный патріотъ не есть николи патріотомъ.

Новомодный ученый есть часомъ старомоднымъ осломъ.

Еще хочеся...

— Вамъ бы належалю трохи меньше пити.
— Та я пробовавъ, но мало чоловѣкъ выпье — то еще хочеся!...

Оферма.

— Ходѣтъ, выпьемъ горѣлочки.
— Дякую, я не пью.
— Та закурѣтъ папироску!
— Дякую, я не курю.
— То позвольте представити васъ моимъ дочкамъ....
— Дякую, я не женюсь....

ВСТЫДАЕСЯ.

— Прошу егомостя — приношу на заповѣди, але прошу лишь одинъ разъ оголосити.
— А то для чого лишь разъ?
— А бо не хочу три разы передъ людьми повтаряти, що поповняю таку дурницю...

Межи знакомыми.

— Чи ты куришь тютюнъ?
— Давнѣйше я куривъ, але переставъ, бо отъ тютюну чоловѣкъ глупѣе.
— Але ты, здаеся, за пôзно переставъ курити...

Ученый.

—o—

— Ты Николаю богато подорожуешь. Бувъ въ Америцѣ, Австраліи, Африцѣ, то ты десь географію дуже добре знаешь?

— А въ Географіи я еще не бувъ...

Межи подругами.

— Мы теперь самѝ, то скажи намъ Зоню, якъ тамъ твôй мужъ? Чи ты нимъ вдоволена....

— А дайте спокôй. Передъ слюбомъ ôнъ бувъ цѣлкомъ инный, а днесь то вже до ничого....

Межи соперниками.

— θ —

— Слухайте, якъ виджу, то вы занадто крутитесь коло моеи жѣнки. Одного зъ насъ за богато на свѣтѣ.

— Тои самои гадки есть и ваша жѣнка. Вчера, коли мы о васъ говорили, то она сказала: Мôгъ бы вже дѣдько взяти того моего старого нездару.

Образа гонору.

Судья: Доказали мы обжалованому, що допустився вломанья и обôкравъ касу. Отже нехай обжалованый признастся еще до вспôльникôвъ... Тутъ нема що крутити. Я вижу по тобѣ, що твоя совѣсть нечиста... отже скажи цѣлу правду.

Злодѣй: Я скажу правду, але прошу мене о жадныхъ вспôльникôвъ не посуджовати, бо я чейже самъ потрафлю вломитись до банку и обôкрасти касу.

Пôдслухане.

— Дуже менѣ подобалась ваша новѣйша пьеса. О, дуже! Цѣлкомъ годжуся съ вами на точцѣ суспôльныхъ поглядôвъ... Якъ менѣ тôлько часъ позволитъ то перечитаю собѣ вашъ трудъ... Шкода лишь, що не казали вы при переплетѣ порозтинати картокъ...

ЧАСОМЪ.

— Чи думаешь ты коли о супружествѣ?

— Часомъ, знаешь, якъ грошей на гвалтъ треба, а тутъ не мае чоловѣкъ где ихъ дôстати....

ВЪ ТЕАТРѢ.

Онъ: Но якъ же вамъ подобаесь та нынѣшна штука?

Она: Але прекрасна. Особенно, знаете, та лиліова сукня, у той акторки съ модною высокою фризурою, та знаете обшинана живыми рожами... то щось чудного...

Онъ: Но а сама штука?

Она: А есть що оглядати... Примѣромъ... ось той шантеклерскій капелюхъ, то вамъ знаете штука...

На розпутью.

Казала менѣ мати
До хлопця листъ писати,
Я сѣла — и не знаю,
Що тутъ писати маю?

Михась до серця горне,
Ивася очко чорне,
Ивась дуже хорошій,
Михась сновь мае гроши.

Казала менѣ мати
До хлопця листъ писати,
Я сѣла и — не знаю
Що тутъ чинити маю?

Оса.